

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОСВІТА І ЗДОРОВ'Я ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ І ЗДОРОВ'Я

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова

2023 р.

УДК 37.215.31-253.6:[796+613](072)

Матеріали п'ятого міжнародного симпозиуму «Освіта і здоров'я підростаючого покоління»: Зб. наук. Праць / За ред. Білик В.Г. – Вип. 5. – К.: Алатон, 2023. – 164 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрущенко Віктор Петрович – ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, академік НАПН України, Член кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор.

Тимошенко Олексій Валерійович – декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор.

Білик Валентина Григорівна – завідувачка кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін, доктор педагогічних наук, професор кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

ISBN 978-617-7834-26-6

грам дистанційного навчання учні та студенти можуть продовжувати та завершувати бажані курси з будь-якого місця за допомогою комп'ютера та підключення до Інтернету. Дистанційна освіта дозволяє знайти зручний час для навчання. Навчальні матеріали та інструкції фактично можна отримати онлайн у будь-який час.

Дистанційне навчання, що відбувається в режимі онлайн дозволяє зекономити гроші та час на дорогу до місця проведення занять. Учні можуть відвідувати уроки та виконувати завдання, не виходячи з дому, їм не потрібно сидіти в класі. Можна насолоджуватися заняттями, не встаючи з дивана у вітальні, спальні чи саду. Відеоконференції, такі як Zoom, Meeting пропонують інноваційні дошки та параметри спільного використання екрана/файлів, які роблять уроки більш інтерактивними. Відео та аудіо у форматі Full HD дублюють сценарій реального заняття, що робить онлайн-заняття більш змістовними. Онлайн-навчання поєднує використання підручників, матеріалів електронного навчання та відеоконференцій, щоб надати знання учням. Це означає, що учні з різними здібностями можуть мати можливість зрозуміти курс дуже детально.

Існують і недоліки дистанційного навчання. Це, в першу чергу, – відсутність соціальної взаємодії. Дистанційне навчання обмежує учнів у спілкуванні на особистому рівні. Хоча вони можуть спілкуватися за допомогою чатів, дошок для обговорень, електронної пошти та програмного забезпечення для відеоконференцій, цей досвід неможливо порівняти з традиційним. Надмірна залежність від технологій є головним недоліком дистанційного навчання (комп'ютер, веб-камера, стабільне підключення до Інтернету). У разі будь-якої несправності програмного чи апаратного забезпечення заняття призупиняється, що може перервати процес навчання. Більш того, складний характер технологій, що використовується в дистанційному навчанні, обмежує онлайн-навчання лише учнями, які володіють комп'ютером і технікою.

Онлайн-навчання активно входить в наше життя, і ми не можемо працювати як раніше. Участь самих учнів у створенні контенту є дуже важливим, коли учні навчають інших учнів, створюючи різні відео практичних навичок. Онлайн середовище дуже гнучке, це постійний рух, постійний процес, переосмислення нашого бачення.

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ: ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

Білик Валентина Григорівна

завідувачка кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін, доктор педагогічних наук, професор кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Книш Світлана Іванівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Мегалінська Ганна Петрівна

кандидат біологічних наук, доцент кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Білик Жанна Іванівна

кандидат біологічних наук, доцент кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Система вищої педагогічної освіти спрямована на підготовку майбутніх фахівців з рекреації з високим рівнем теоретичних знань за фахом та практичних навичок орга-

нізації оздоровчого процесу, що неможливо без позитивного та культурного, ціннісного ставлення до здоров'я та здоров'язабезпечення майбутнього покоління,

бо саме фахівець з рекреації закладає та формує культуру здоров'я.

Сучасне високодинамічне виробництво та соціально-економічні трансформації, посилення конкурентоспроможності диктують підвищені та ускладнені вимоги до сучасного фахівця з фізичної рекреації. Сьогодні він повинен мати не тільки високий рівень професійної майстерності, працездатності, мобільності, але й розвинені творчі якості, емоційну сталість в умовах багатозадачності, що впливає на готовність особистості до професійної діяльності. Головне призначення освітнього процесу у закладах вищої освіти – здобуття системи професійних компетентностей, знань, умінь і навичок. [5]

На наш погляд, здоров'язбережувальні компетентності майбутніх фахівців з фізичної рекреації потрібно розглядати як суб'єкт освітнього процесу.

Освіта, компетентність і здоровий спосіб життя у XXI столітті є одними з найважливіших факторів життєзабезпечення кожної людини. Компетентність – це здатність професійно й ефективно розв'язувати ті чи інші проблеми, які виникають у процесі будь-якої діяльності людини. Варто зазначити, що за загальноприйнятим визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я поняття здоров'я містить наступні чинники: фізичне здоров'я; психічне здоров'я; соціальне здоров'я; духовне здоров'я. [1]

Л. Антонова відзначає, що здоров'язбережувальні компетентності фахівця з фізичної рекреації – це інтегральна якість особистості, що базується на знаннях і досвіді та виявляється в готовності до діяльності щодо збереження здоров'я в освітньому середовищі.

Процес збереження і зміцнення здоров'я дітей та молоді є цілісною системою і водночас виступає одним з елементів загальної діяльності закладів освіти, державних і громадських організацій, яким належить вирішувати цю проблему. Дослідження засвідчують, що у практиці закладів освіти реалізується компетентнісний підхід. Компетентнісний підхід передбачає формування компетентності «як досвідченості у певній життєвій сфері, що передбачає розвиток здатності практично діяти, застосовувати досвід успішної діяльності в різних життєвих ситуаціях для досягнення конкретних практичних

цілей». Поділяємо також думку А. Хуторського, який вважає, що особливо важливим є формування в особистості здоров'язбережувальної компетентності «шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій».

Компетентнісний підхід спрямовує на розвиток здатності особи практично діяти в різних життєвих ситуаціях задля збереження власного здоров'я, здоров'я інших людей, природи. Даний підхід тісно пов'язаний з особистісно орієнтованим і середовищним, оскільки ґрунтується на особистості учасника та може бути реалізованим і перевіреном тільки в процесі виконання конкретним людиною певного комплексу дій. [4]

У процесі організації впровадження інновацій в освітній процес ЗВО розглядається проблема формування у здобувачів вищої освіти професійно значущих якостей, які інтенсифікують професійну підготовку та становлять основу особистісного розвитку.

Унаслідок того, що рівень опанування основами діяльності пов'язаний з поглибленням пізнання та практикою у професійній сфері, пріоритетний вплив на професійну підготовку здобувачів вищої освіти здійснює розвиток комплексу умінь і навичок, здатностей особистості, який характеризується, по-перше, якостями інтелекту, який включає кругозір, ерудицію, критичне мислення; по-друге, власне управління компетенціями, а також рівнем залучення мислення в роботу та продуктивністю знань; по-третє, певними раціональними та вольовими якостями (уміннями планувати власну діяльність, здатністю до саморегуляції та самоконтролю, умінням доводити роботу до кінцевого результату та ін.), творчими властивостями емоційної сфери (інтуїції, уяви, фантазії тощо). [3]

Серед пріоритетів сучасної вищої освіти необхідно передбачити підготовку конкурентоздатних фахівців з фізичної рекреації на ринку праці на основі запровадження інноваційних технологій, створення ефективної системи науково-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, підбір професорсько-викладацького складу, що буде сприяти привабливості про-

фесії та, власне, підготовці висококваліфікованих компетентних фахівців. Таким чином, впровадження інновацій в освітній процес ЗВО відіграє особливу та дуже важливу роль для підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної рекреації, а удосконалення організаційної, змістової та науково-методичної діяльності значно оптимізує цей процес. Інновації зорієнтовані на перетворення традиційного освітнього процесу на науково-дослідницький, формування досвіду самостійного пошуку необхідної інформації, застосування її в професійній діяльності.

Особлива увага приділяється впровадженню інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій навчання: проектної діяльності, ігор, тренінгів, креативних технік, кейсів, елементів дистанційного навчання та інших методів як основи формування здоров'язбережувальних компетентностей майбутніх фахівців з фізичної рекреації та передумови для успішного використання набутих компетентностей у реальній практиці.

[2] На нашу думку, запорукою успішності засвоєння фахових знань здобувачами вищої освіти є впровадження інновацій, які сприяють розвитку професійних компетентностей особистості.

Отже, можна стверджувати, що впровадження інновацій в освіті є важливою складовою структури освітнього процесу, а поєднання змістової та організаційної сфери професійної діяльності майбутніх фахівців з фізичної рекреації значно оптимізує цей процес та забезпечує необхідні умови для формування професійних компетентностей, створення освітнього інформаційного простору, де майбутній фахівець розширює світогляд, розвиває культуру мислення та саморозвивається як особистість. Важливою складовою розвитку здоров'язбережувальної компетентності фахівців з фізичної рекреації є поєднання традиційної системи підготовки з педагогічними, технологічними, соціально-економічними, виробничими інноваціями, що є запорукою надання якісної освіти.

Список використаних джерел

1. Горковська Т. М. Формування культури здорового способу життя молодших школярів: теорія і практика: автореф. дипломної роботи / Т. М. Горковська. – Миколаїв, 2011. – 14 с.
2. Дубасенюк О. А. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: монографія / за ред. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 412 с.
3. Лузік Е. Креативність як критерій якості в системі підготовки фахівців профільних ВНЗ України. Вища освіта України. 2006. № 3. С. 76-82.
4. Хуторський А. В. Ключові компетенції: технологія конструювання / А. В. Хуторський // Народна освіта. - 2003. - № 5. - С. 55-61.
5. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, – 2001. – Ч.1. – 272.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ ДЛЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ВІКУ З ВРОДЖЕНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ КУЛЬШОВИХ СУГЛОБІВ

Бобровник Лариса Петрівна

магістр кафедри фітнесу та фізкультурно-спортивної реабілітації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Яхонтова Ганна Сергіївна

магістр кафедри фітнесу та фізкультурно-спортивної реабілітації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Суценько Людмила Петрівна

завідувачка кафедри фітнесу та фізкультурно-спортивної реабілітації, доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичної реабілітації Українського державного університету